

Väljaandja:	Maaeluminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	05.05.2015
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.08.2015
Avaldamismärge:	RT I, 02.05.2015, 2

Keskkonnasõbraliku puuvilja- ja marjakasvatuse toetus

Vastu võetud 29.04.2015 nr 50

Määrus kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 67 lõike 2 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse „Eesti maaelu arengukava 2014–2020” (edaspidi *arengukava*) meetme 10 „Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameede” tegevuse liigi „Keskkonnasõbraliku aianduse toetus” raames antava keskkonnasõbraliku puuvilja- ja marjakasvatuse toetuse (edaspidi *toetus*) andmise tingimused ning kord.

§ 2. Toetatav tegevus

(1) Toetust antakse keskkonnasõbraliku puuvilja- ja marjakasvatuse ning sellega seotud tegevuste elluviimise eest järjepidevalt viie järjestikuse kalendriaasta jooksul toetusõiguslikul maal, mille kohta toetust taotletakse (edaspidi *kohustus*).

(2) Toetusõigusliku maa suurus, mille kohta toetust taotletakse, võib viie järjestikuse kalendriaasta (edaspidi *kohustuseperiood*) jooksul muutuda üksnes määruuses sätestatud ulatuses, kui Euroopa Liidu õigusaktis ei ole sätestatud teisiti.

§ 3. Toetuse ühikumäär

(1) Toetuse ühikumäär ühe hektari maa kohta on 160 eurot kalendriaastas. Nimetatud ühikumäär kehtib ka § 5 lõikes 3 nimetatud maa kohta.

(2) Kui kõigi nõuetele vastavate taotluste rahastamise summa enne §-s 18 sätestatud toetuste vähendamiste otsustamist ületab tegevuse liigile eelarveaastaks määratud eelarve, vähendab Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet (edaspidi *PRIA*) Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 79 lõike 3 alusel lõikes 1 nimetatud toetuse ühikumäära ulatuses, mis on vajalik kõigi nõuetele vastavate taotluste rahuldamiseks maksimaalsel võimalikul määral.

§ 4. Nõuded taotlejale

Toetust võib taotleda põllumajandusliku tegevusega tegelev füüsilisest isikust ettevõtja ja juriidiline isik (edaspidi *taotleja*).

§ 5. Nõuded toetusõigusliku maa kohta

(1) Toetust võib taotleda vähemalt 0,3 hektari suuruse põllumajandusmaa kohta, millel taotleja kasvatab loetletud viljapuid või marjapõõsaid järgmise istutustihedusega:

- 1) õunapuu tugeva kasvuga alusel – vähemalt 100 tk hektari kohta;
- 2) õunapuu keskmise kasvuga alusel – vähemalt 300 tk hektari kohta;
- 3) õunapuu nõrga kasvuga alusel – vähemalt 500 tk hektari kohta;
- 4) luuviljalised, pirnipuu – vähemalt 270 tk hektari kohta;
- 5) astelpaju, aroonia – vähemalt 600 tk hektari kohta;
- 6) sõstar, karusmari – vähemalt 2000 tk hektari kohta;
- 7) vaarikas, pampel – vähemalt 3000 tk hektari kohta;
- 8) viinapuu – vähemalt 1300 tk hektari kohta;
- 9) kultuurmustikas, ebaküdoonia – vähemalt 1000 tk hektari kohta;
- 10) kultuurjõhvikas – vähemalt 30 000 tk hektari kohta.

(2) Lõikes 1 nimetatud põllumajandusmaa on toetusõiguslik, kui viljapuud ja marjapõõsad on istutatud hiljemalt kohustuseperioodi kalendriaasta (edaspidi *kohustuseaasta*) 15. juuniks.

(3) Toetust võib taotleda ka lõikes 1 nimetatud maaga külgneva kuni 15 meetri laiuse teenindusala (edaspidi *teenindusala*) kohta, millel ei kasvatata lõikes 1 nimetatud viljapuid või marjapõõsaid.

(4) Lõikes 1 nimetatud istutustiheduse määramisel ei arvestata teenindusala alla jäävat maad.

(5) Toetust ei või taotleda maa kohta, mille kohta taotletakse arengukava alusel antavat:

- 1) keskkonnasõbraliku majandamise toetust;
- 2) piirkondlikku mullakaitse toetust;
- 3) keskkonnasõbraliku köögililja-, ravimtaime- ja maitsetaimikasvatuse ning maasikakasvatuse toetust;
- 4) kohalikku sorti taimede kasvatamise toetust põllukultuuri kasvatamise eest;
- 5) piirkondlikku veekaitse toetust;
- 6) poolloodusliku koosluse hooldamise toetust;
- 7) mahepõllumajanduse toetust.

(6) Toetusõigusliku maa määratlemisel lähtutakse põllumajandusministri 10. märtsi 2015. a määruse nr 22 „Põllumassiivi kaardi koostamise, põllumassiivi piiripunktide määramise, põllumassiivile unikaalse numberkoodi andmise, põllumassiivi toetusõigusliku pindala ning põllumassiivil asetsevate maastikelementide määramise ja korra ning põllumassiivi kasutamise kohta esitatavad andmed ja nende esitamise kord” §-s 5 sätestatust.

§ 6. Nõuetele vastavus

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 549–607) artiklis 92 nimetatud toetuse saaja täidab oma põllumajanduslikus tegevuses ja kogu põllumajandusliku majapidamise maal põllumajandusministri 14. jaanuari 2015. a määruses nr 4 „Maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuded” sätestatud nõudeid ning Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 32 lõike 2 kohaselt avaldatud kohustuslikke majandamisnõudeid.

(2) Toetuse saaja täidab lõikes 1 nimetatud nõudeid kogu kohustuseperioodi jooksul.

§ 7. Baasnõuded

Taotleja täidab kogu kohustuseperioodi jooksul järgmisi nõudeid:

- 1) kannab andmed majapidamise põllumajandusmaal tehtud tegevuste kohta veeseaduse alusel peetavasse põlluraamatusse;
- 2) korraldab enne taimekaitsevahendi kasutamist taimekahjustajate seire ning kannab andmed seire kohta veeseaduse alusel peetavasse põlluraamatusse.

§ 8. Keskkonnasõbraliku puuvilja- ja marjakasvatuse nõuded

(1) Toetusõiguslikul maal ei tohi kohustuseperioodi jooksul kasutada glüfosaati sisaldavaid taimekaitsevahendeid.

(2) Toetusõiguslikul maal, millel kasvatatakse viljapuid, hoitakse kohustuseperioodi iga kalendriaasta 1. maist kuni 31. augustini õunamähkuri, ploomimähkuri, õunakoi ja õunapuu võrgendkoi avastamiseks feromoonpüüniseid. Püünised peavad olema paigutatud tihedusega vähemalt üks püünis igal 0,3 hektari suurusel maa-alal.

(3) Toetusõiguslikul maal hoitakse kohustuseperioodi teise aasta 1. maist kuni kohustuseperioodi lõpuni bioloogilist mitmekesisust toetavaid elemente. Bioloogilist mitmekesisust toetavad elemendid peavad olema paigutatud järgmise tihedusega:

- 1) vähemalt kaks elementi igal 0,3 hektari suurusel maa-alal, millel kasvatatakse kultuurmustikaid või -jõhvikaid;
- 2) vähemalt kaks elementi, millest üks on lindude pesakast, igal 0,3 hektari suurusel maa-alal, millel kasvatatakse puuvilju või marju, välja arvatud kultuurmustikaid või -jõhvikaid.

(4) Bioloogilist mitmekesisust toetavad elemendid on lindude pesakast, röövlindude istumiskoht, putukapesa ja mesitaru, milles peetakse mesilasi.

(5) Toetusõiguslikul maal hoitakse viljapuude ja marjapõõsaste reavahed vähemalt kahe kolmandiku ulatuses rohukamaras. Uue viljapuu- ja marjaiaia rajamise korral peavad reavahed vähemalt kahe kolmandiku ulatuses olema rohukamaraga kaetud rajamisele järgneva kalendriaasta 15. juuniks.

(6) Rohu kõrgus võib toetusõiguslikul maal, sealhulgas teeninduslalal, olla kuni 30 cm.

(7) Toetusõiguslikul maal kasvavate viljapuude ja marjapõõsaste võrasid hooldatakse lõikamise teel.

(8) Toetusõigusliku maa iga põllu ühel küljel peab hiljemalt kohustuseperioodi teise aasta 1. mai seisuga olema kaitsehekk. Uue kaitseheki rajamisel peab see olema vähemalt kaherealine ja koosnema vähemalt kahest põõsa-

või puuliigist. Ühtselt haritava maa-ala moodustavate põldude kohta võib olla üks kaitsehekk. Kaitseheki peab säilitama kuni kohustuseperioodi lõpuni.

(9) Lõigetes 5, 7 ja 8 sätestatud nõudeid ei pea täitma toetusõiguslikul maal, millel kasvatatakse kultuurmustikat või -jõhvikat.

§ 9. Mullaproovid

(1) Taotleja korraldab toetusõigusliku maa kohta mullaproovide võtmise ning proovide saatmise mullaanalüüside tegemiseks mulla ja pinnase analüüsimiseks akrediteeritud laboratooriumisse (edaspidi *laboratoorium*) hiljemalt kohustuseaasta 1. detsembriks.

(2) Kui toetusõiguslikult maalt on varem võetud mullaproov ja selle kohta on väljastatud laboriprotokoll mulla happesuse ning taimedele omastatava fosfori ja kaaliumi sisalduse kohta, peab taotleja korraldama mullaproovi võtmise ja laboratooriumisse saatmise eelmise mullaproovi võtmise aastale järgneva viienda aasta 1. detsembriks.

(3) Taotleja korraldab mullaproovide võtmise arvestusega, et iga kuni kolme hektari toetusõigusliku maa kohta on võetud üks mullaproov, millest on võimalik määrata mulla happesust ning taimedele omastatava fosfori ja kaaliumi sisaldust. Arvesse võetakse ka varem võetud mullaproovid, mis ei ole vanemad kui lõikes 2 sätestatud ja mille kohta on väljastatud laboriprotokoll mulla happesuse ning taimedele omastatava fosfori ja kaaliumi sisalduse kohta.

(4) Mulla happesus määratakse kaaliumkloriidi lahusest, taimedele omastatava fosfori ja kaaliumi sisalduse määramiseks kasutatakse Mehlich 3, Egnér-Riehm topeltlaktaadi või Egnér-Riehm-Domingo ammooniumatsetaat-laktaadi meetodit.

(5) Kui taotlejal on toetusõiguslikku maad vähem kui 3 hektarit, saadetakse laboratooriumisse vähemalt üks mullaproov.

(6) Laboratooriumi väljastatud laboriprotokollid analüüsitulemustega peavad olema kohapeal kontrollimiseks kättesaadavad.

§ 10. Koolitused

(1) Taotleja või tema esindaja, kes tegeleb taotleja põllumajanduslikus majapidamises põllumajandusliku tegevusega, peab esimese kohustuseaasta 1. detsembriks olema osalenud Põllumajandusministeeriumi korraldatud keskkonnasõbraliku aianduse koolitusel.

(2) Lõikes 1 sätestatud nõude täitmisel arvestatakse alates 2015. kalendriaastast toimunud koolitusi.

§ 11. Põllumajandusliku majapidamise üleandmine

(1) Põllumajandusliku majapidamise üleandmise korral kohaldatakse komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 809/2014, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 rakenduseeskirjad seoses ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi, maaelu arengu meetmete ja nõuetele vastavusega (ELT L 227, 31.07.2014, lk 69–124), artiklis 8 sätestatud.

(2) Komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 809/2014 artikli 8 lõike 3 punktis a nimetatud ajavahemik algab 22. mail ja lõppeb 1. septembril. Põllumajandusliku majapidamise üle võtnud isik võib esitada PRIA-le selle ajavahemiku jooksul põllumajandusliku majapidamise ülevõtmist tõendavad dokumendid ja taotleja toetuse maksmist.

§ 12. Kohustuse üleandmine ja ülevõtmine

(1) Kohustuse võib üle anda alates teisest kohustuseaastast. Esimesel kohustuseaastal võib kohustuse üle anda vääramatu jõu või erandlike asjaolude esinemise korral või põllumajandusliku majapidamise üleandmise korral § 11 kohaselt.

(2) Kohustuse ülevõtmise korral kohustused liidetakse ja kohustuseperioodi kestuseks loetakse lühemat aega kestnud kohustuse kestus.

(3) Kui kohustuse võtab üle isik, kellel varem ei olnud kohustust, loetakse kohustuseperioodi kestuseks ülevõetud kohustuse kestus.

(4) Kohustuse ülevõtmisest teatamiseks esitab kohustuse ülevõtja § 16 lõikes 1 sätestatud ajavahemikul PRIA-le elektrooniliselt PRIA e-teenuste keskkonna kaudu samad andmed, mis on ette nähtud maaeluministri

22. aprilli 2015. a määruse nr 38 „Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus” lisas 2. Kohustuse üleandja kinnitab nimetatud andmete õigsust PRIA e-teenuste keskkonnas.

(5) Kui kohustuse ülevõtjal ei olnud varem kohustust, peab kohustuse ülevõtja või tema esindaja, kes tegeleb taotleja põllumajanduslikus majapidamises põllumajandusliku tegevusega, kohustuse ülevõtmise aasta 1. detsembriks olema osalenud § 10 lõikes 1 nimetatud koolitusel.

(6) Kui kohustuse ülevõtjal ei ole üleantava maa kohta §-s 9 sätestatud mullaproovide analüüsitulemusi, peab kohustuse ülevõtja korraldama ülevõetud maa osas määruse kohaste mullaproovide laboratooriumisse saatmise kohustuse ülevõtmise aasta 1. detsembriks.

§ 13. Kohustuse suurendamine

(1) Toetuse saaja võib kohustust suurendada kuni 15 protsenti tema esimese kohustuseaasta kohustusealuse maa pindalast selle maa arvelt, mille kohta ei ole kohustust võetud. Sellisel juhul kohustuseperioodi kestus ei muutu.

(2) Kui kohustust suurendatakse rohkem kui 15 protsenti, algab uus kohustus, mille kestus on viis aastat.

(3) Toetuse saaja teavitab kohustuse suurendamisest PRIA-t § 16 lõikes 1 sätestatud ajavahemikul, esitades §-s 16 nimetatud asjakohased dokumendid.

§ 14. Kohustuse vähendamine

(1) Kohustusealuse maa pindala võib vähendada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548) artikli 47 lõigetega 2–4.

(2) Toetuse saaja teavitab kohustuse vähendamisest PRIA-t § 16 lõikes 1 nimetatud ajavahemikul, esitades §-s 16 nimetatud asjakohased dokumendid.

§ 15. Kohustuse asendamine

(1) Kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 807/2014 artikli 14 lõikega 1 võib kohustuse asendada täielikult arengukava alusel antava mahepõllumajandusele ülemineku või mahepõllumajandusega jätkamise toetuse saamiseks võetava kohustusega.

(2) Toetuse saaja teavitab kohustuse asendamisest PRIA-t § 16 lõikes 1 sätestatud ajavahemikul, esitades §-s 16 nimetatud asjakohased dokumendid.

§ 16. Toetuse taotlemine

(1) Toetuse taotlemiseks esitab taotleja PRIA-le igal kohustuseaastal ajavahemikul 2. maist kuni 21. maini elektrooniliselt PRIA e-teenuste keskkonna kaudu:

1) samad andmed, mis on kehtestatud maaeluministri 17. aprilli 2015. a määruse nr 32 „Otsetoetuste saamise üldised nõuded, ühtne pindalatoetus, kliima- ja keskkonnatoetus ning noore põllumajandustootja toetus” lisas 1 esitatud vormis;

2) põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse kantud põllumajandusmaa kohta, mida tal on õigus kasutada, põllumassiivi kaardi, millele on märgitud punktis 1 nimetatud taotluse lisa loetletud põldude numbrid ja piirid;

3) põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse kandmata põllumajandusmaa kohta, mida tal on õigus kasutada, punktis 2 nimetatud põllumassiivi kaardi asemel katastrikaardi või muu kaardimaterjali, millele on märgitud lõike 1 punktis 1 nimetatud taotluse lisa loetletud põldude numbrid, piirid ja katastritunnused.

(2) Toetuse taotlemisel esitab taotleja elektrooniliselt ühise taotluse kõikide pindalatoetuste kohta samal ajal.

§ 17. Taotleja, taotluse ja toetatava tegevuse kontrollimine

(1) PRIA kontrollib taotluses esitatud andmete õigsust ja toetuse saamise nõuetele vastavust, lähtudes komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 809/2014 artiklites 24–41 sätestatust.

(2) Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 33 lõikes 1 nimetatud asutused kontrollivad §-s 6 sätestatud nõuetele vastavust, lähtudes komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 809/2014 artiklites 65–72 sätestatust.

(3) Taotleja teeb lõigetes 1 ja 2 nimetatud asutustele teatavaks kõik taotluse rahuldamise otsustamiseks vajalikud asjaolud, sealhulgas näitab vajaduse korral ette põllu piiri ja § 8 lõikes 2 nimetatud feromoonpüünise ning § 8 lõikes 3 nimetatud bioloogilist mitmekesisust toetava elemendi asukoha.

§ 18. Toetuse vähendamine

PRIA otsustab toetuse vähendamise Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1306/2013, komisjoni delegeeritud määruses (EL) nr 640/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1306/2013 ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi osas, otsetoetuste, maaelu arengu toetuse ja nõuetele vastavuse süsteemiga seoses kohaldatavatest maksetest keeldumise ja nende tühistamise tingimuste osas ning kõnealuste toetuste ja süsteemiga seotud halduskaristuste osas (ELT L 181, 20.06.2014, lk 48–73), ning komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 809/2014 sätestatud alustel ja korras.

§ 19. Taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine

(1) PRIA teeb taotluse osalise või täieliku rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse kohustuseaastale järgneva kalendriaasta 10. veebruariks.

(2) PRIA teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1306/2013, komisjoni delegeeritud määruses (EL) nr 640/2014 ning Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduses sätestatud alustel.

§ 20. Toetuse maksmise otsustamine

PRIA teeb toetuse maksmise otsuse või toetuse maksmisest keeldumise otsuse sellise tähtaja jooksul, et toetusraha oleks võimalik kanda toetuse saaja arvelduskontole kohustuseaastale järgneva kalendriaasta 30. juuniks.

§ 21. Rakendussätted

(1) 2015. aastal on § 8 lõikes 2 sätestatud ajavahemik 15. maist kuni 31. augustini.

(2) Paragrahvi 9 lõiget 4 ei kohaldata mullaproovide suhtes, mis on võetud enne selle määruse jõustumist.

(3) 2015. aastal on § 16 lõikes 1 sätestatud ajavahemik 7. maist kuni 25. maini.

(4) 2015. aastal on § 11 lõikes 2 sätestatud ajavahemik 26. maist kuni 1. septembrini.

Urmas Kruuse
Maaeluminister

Ants Noot
Kantsler